Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 83 (7413) | СУБОТА, 19 ВЕРАСНЯ | 1942 г.

ПРАЧЫТАЎ—ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

ГІТЛЕРАЎСКІЯ БАНДЫТЫ ЗАКАТАВАЛІ СОТНІ ТЫСЯЧ НАШЫХ РОДНЫХ.

БЕЛАРУС! АДПОМСЦІ НЯМЕЦКІМ КАТАМ, ЗАБІВАЙ ІХ НА КОЖНЫМ КРОКУ! НЕ ШКАДУЮЧЫ ЖЫЦЦЯ, ВЫЗВАЛЯЙ РОДНУЮ ЗЯМЛЮ АД ДУШАГУБА-НЕМЦА!

КРОЎ ЗАМУЧАНЫХ КЛІЧА: АДПОМСЦІ!

НЕМЕЦ—РАЗБОЙНІК, ДУШАГУБ, ЛЮТЫ ЗВЕР. ЗАБІ ЯГО І ТЫ ВЫРАТУЕШ СЯБЕ, СЯМ'Ю СВАЮ, БЛІЗКІХ АД ГОЛАДУ І СМЕРЦІ. ЗАБІ ЯГО І ТВОЙ КРАЙ ЗНОЎ СТАНЕ СВАБОДНЫМ, СОВЕЦКІМ!

АДПОМСЦІМ!

Нямецкі афіцэр расстраляў у вёсцы Нікалаева сялян Мазурава Васіля, Лебедзева Рыгора, Баранава Дзімітрыя, Захарэнку Сымона, Баранава Сцяпана, Васілеўскага Івана. Расстраляў за тое, што яны адмовіліся паехаць у Германію.

Рабочаму Купрэенку Рыгору фашысцкія звяры выламалі рукі, выкалалі вочы і, кручком зачапіўшы за падбародак, павесілі на тэлеграфным слупе.

У вёсцы Курына нямецкія людаэрэзы спалілі 103-гадовую Яўгенію Міганенка.

Ці можна гэта забыць? Ці можна гэта дараваць? Рахунак крывавых спраў нямецкіх акупантаў на Беларусі мы павінны прад'явіць да аплаты. Мы павінны **помсціць**. Помсціць жорстка і бязлітасна, забіваць немцаў, як дзікіх звяроў, як шалёных сабак.

За кроў нашых бязвінных людзей, за мільённыя беды, цяжкае гора, пакуты і слёзы—адпомсці, беларус, ненасытнаму зверу, забі немца ўсюды, дзе толькі яго сустрэнеш!

Не давай праходу, не давай праезду ненавіснаму кату, бандыту з гітлераўскай арміі. Душы яго, як гадзюку. Душы за горла. Душы ў лесе, на полі, на вуліцы! Забівай чым толькі можаш. Куляй, гранатай, віламі, абухам, ломам.

Ты жыў на сваёй зямлі, у сваім доме. Ты гаспадар у сваім родным краі. Табе нікто не перашкаджаў гадаваць і вучыць дзяцей сваіх. Да цябе нагла ўварваўся немец. Ён не чалавек, а звер. Ён самы нахабны з нахабных. Ён хоча быць панам, а цябе зрабіць сваім рабом.

Не схіляй галавы перад дзікім забойцам, не палохайся яго зброі. На зброю адказвай зброяй.

Бі немцаў усюды. Не гаспадарыць на беларускай зямлі нямецкаму капіталісту і памешчыку. Толькі табе, беларус, жыць вечна на сваёй зямлі. Дык ачышчай-жа яе ад немцаў!

Помсці за ўсё! Помсці, не знаючы стомы! Няхай будзе тваім законам, тваім абавязкам: убачыў немца—забі. Знішчаючы фашыстаў, ты набліжаеш час нашай перамогі!

Смерць кожнаму немцу-акупанту!

★

ДНІ ДЗІКАГА РАЗГУЛУ

Шчалбоўскім сялянам двойчы прышлося перажыць жахлівыя мінуты фашысцкага свавольля. У першы раз немцы паспелі спаліць толькі палову вёскі. У другі — зруйнавалі з зямлёй усё.

Былы канакрад Мядзведзеў, які прадаўся немцам, выдаваў совецкіх людзей. Каты дзесяткамі забівалі ні ў чым нявінных жанчын і дзяцей. Рабочаму Купрэенку Рыгору яны выламалі рукі, выкалалі вочы і, кручком зачапіўшы за падбародак, усцягнулі яго на тэлеграфны слуп.

Дні і ночы льецца народная кроў. Забіваюць за выхад на вуліцу, за спробы тушыць пажар, за пераход у другую вёску.

Сялянкі: ТАЦЯНА, ВАНДА.

ФАШЫСЦКІЯ КАТЫ ЖЫВЫМІ ПАЛЯЦЬ НА КАСТРАХ НАШЫХ ЛЮДЗЕЙ. СТРАШЭННАЙ СМЕРЦЮ НА ВОГНІШЧЫ ЗАГІНУЛА СОВЕЦКАЯ ПАТРЫЁТКА ЯУГЕНЯ МІГАНЕНКА.

БЕЛАРУС! АДПОМСЦІ НЕМЦУ-ЗВЕРУ! ЗАБІ ЯГО, ЯК ТОЛЬКІ ЎБАЧЫШ.

СЫН НА ФРОНЦЕ, А Я Ў ТЫЛУ ПОМСЦІМ НЕМЦУ

(Пісьмо калгасніка)

Многа год я пражыў на свеце, доўга служыў у рускай арміі, прайшоў не адзін фронт. Яшчэ ў Японскую вайну мужна адстайваў сваю радзіму. Але такіх раз'юшаных звяроў, як фашысты, я яшчэ ніколі не бачыў. Гэта—штосьці страшэннае, дзікае, жудаснае.

Хіба можна назваць арміяй тых, хто забівае жанчын і дзяцей? Гэта-ж злачынцы, зладзеі, разбойнікі з вялікай дарогі. Яны прышлі ў нашу Беларусь, каб спустошыць яе, стаптаць. Мой дом немцы спалілі, дочку згвалцілі. Усіх, хто не змог уцячы, акупанты абвясцілі «ваеннапалоннымі» і пагналі на катаржную працу.

Смерць і разбурэнне сеюць фашысты на нашай зямлі. У суседняй вёсцы яны забівалі дзяцей на вачах бацькоў. 80 мужчын прымусілі капаць сабе ямы. Да кожнай ставілі па 5 чалавек і расстрэльвалі з аўтаматаў. Параненых і страціўшых прытомнасць таксама скідалі ў ямы і закапалі.

Крывясмокі! Удосталь напіліся яны нашай крыві. Толькі ўсёроўна не ўдалося ім паставіць нас на калені. Я напісаў сваіму сыну Васілю сёння пісьмо, каб ён мацней біў нямецкіх нягоднікаў на фронце, а я ў тылу дапамагаю партызанам. З гэтай бандай трэба размаўляць толькі сілаю зброі.

Калгаснік ЗМІЦЕР.

СМЕРЦЬ ЗВЕРУ!

Пасёлак Н. Партызаны зламалі супраціўленне немцаў і занялі пасёлак. Яшчэ дыміліся папялішчы. Байцы моўчкі праходзілі па вуліцах, і вачам адкрывалася жахлівая карціна. Калісьці вялікае, прыгожае беларускае сяло, якое славілася багатым калгасам, высокімі ўраджаямі, ператворана ў попел. 456 дамоў, сярэдняя школа, больніца, амбулаторыя, кінотэатр, радыёвузел, дзіцячыя яслі і сады, некалькі магазінаў, пажарнае дэпо, электрастанцыя, млын, хлебапякарня, арцельныя будынкі — усё гэта разбіта, зруйнавана.

Сярод руін цяжка знайсці жывую істоту. Сотні жыхароў немцы «мабілізавалі» ў Германію на прымусовую працу. Дзесяткі людзей яны замучылі, расстралялі, спалілі на агні.

Нельга спакойна глядзець на гэтую карціну. Кроў стыне ў жылах, мароз прабягае па целе.

На адной з вуліц мы ўбачылі шырокую яму. Немцы не паспелі яе засыпаць. У яме ляжала 13 трупаў расстраляных совецкіх людзей. Яны танулі ў сваёй крыві. Адзін партызан пазнаў сваіх знаёмых—Ісака Бадзінку, Міхася Фёдарава.

На другім канцы вёскі, каля лесу разведчык Коля К. натkнуўся яшчэ на адзін жаночы труп. Побач з ім стаяў кошык, у якім ляжаў 8-месячны хлопчык. Відаць, жанчына сабралася ўцякаць у лес. Але бандыты яе нагналі, згвалцілі і расстралялі. Твар сялянкі быў пасечаны, а ў руцэ яна моцна сціскала пучок валасоў, выдраных з галавы нямецкага гвалтаўніка.

Партызаны моўчкі стаялі каля трупаў. З воч высокага, шырокаплечага кулямётчыка пакаціліся буйная слязіна. Ён падняў вінтоўку і сказаў:

— Не ўцячы вам, каты, ад помсты! За ўсё мы адплоцім!

Якуб КАЧАН.

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ. (Наш кар.).

★

КРЫВАВЫЯ КАТЫ

Няма слоў, каб апісаць усё, што адбылося нядаўна ў вёсцы Нікалаева. Нямецкія грамілы ўварваліся ў яе вечарам. Гітлераўскія нягоднікі шарылі па ўсіх хатах. Хто мог—уцёк у лес. Астаўшыхся каты вывалаклі з хат у калгасны хлеў.

Раніцай іх паставілі ў рад. Афіцэр выбраў дужэйшых і сказаў, што іх пашлюць у Германію на працу. Інваліды Мазураў Васіль, Лебедзеў Рыгор, Баранаў Дзімітрый, 70-гадовы Захарэнка Сымон, Баранаў Сцяпан, Васілеўскі Іван адмовіліся пакінуць родныя мясціны.

Афіцэр вынуў наган і ўсіх іх расстраляў.

Мы гэтага не забудзем і не даруем нямецкім катам.

Партызан АЛЯКСАНДР.

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ ПЕРАМАЛВАЕ СІЛЫ ВОРАГА

ПАРТЫЗАНЫ! ЗНІШЧАЙЦЕ НЕМЦАЎ У ТЫЛУ—У ГЭТЫМ ЗАЛОГ ХУТКАЙ ПЕРАМОГІ

ЗАХОДНІ ФРОНТ. Совецкія танкі праходзяць па вызваленаму ад немцаў сялу.

ВОРАГ СЦЯКАЕ КРЫВЁЮ

Кожны дзень вайны прыносіць нямецкім захопнікам велізарныя страты. Нашы войскі наносяць немцам усё больш моцныя ўдары. Вораг сцякае крывёю.

Асабліва ўпорныя баі ідуць на поўдні і пад Сталінградам. Нашы войскі адбіваюць бесперапынныя атакі праціўніка, выматваюць і абяскроўліваюць яго сілы.

На другіх участках фронта нашы войскі вядуць актыўныя баі на знішчэнне жывой сілы і тэхнікі ворага.

* * *

У РАЁНЕ МАЗДОК нашы войскі наносяць контрудары па групіроўцы праціўніка і адбіваюць атакі немцаў. Байцы Н-скага злучэння падбілі і спалілі 30 нямецкіх танкаў.

* * *

ПАЎДНЁВЕЙ ВАРОНЕЖА, на заходнім беразе Дона, праціўнік перайшоў у наступленне сіламі да пяхотнай дывізіі і 100 танкаў. У атаках нашых пазіцый, якія не прынеслі гітлераўцам ніякага поспеху, немцы страцілі забітымі і параненымі да 2.000 салдат і афіцэраў. Акрамя таго, нашымі байцамі знішчана 9 танкаў, 3 гарматы і 6 мінамётных батарэй. Збіта 4 нямецкіх самалёты.

* * *

НА ЗАХАД АД СТАЛІНГРАДА нямецка-фашысцкія войскі бесперапынна атакуюць нашы пазіцыі. Совецкія часці адбіваюць атакі пераважаючых сіл праціўніка.

Н-ская часць у апошніх баях знішчыла да 4.000 нямецкіх салдат і афіцэраў. Асобная рота супроцьтанкавых ружжаў пад камандаваннем тав. Герасімава знішчыла 19 нямецкіх танкаў.

* * *

У РАЁНЕ СІНЯВІНА (Волхаўскі фронт) нашы часці, перамогшы ўпорнае супраціўленне гітлераўцаў, занялі населены пункт. Артылерысты знішчылі 4 нямецкіх танкі.

У АТРАДЗЕ ТАВАРЫША АЛЯКСЕЯ

— Мы з атрада таварыша Аляксея, — з гордасцю гавораць партызаны.

Атрад Аляксея існуе не вельмі даўно, але б'е ён немцаў моцна, бязлітасна. Няма таго дня, каб у атрадзе дазволілі сабе адпачынак.

За 15 дзён атрадам тав. Аляксея знішчана 851 і ранена больш сотні гітлераўцаў. Знішчана 36 аўтамашын, 4 паравозы, 3 матацыклы, спалены 3 масты. Пушчан пад адкос воінскі эшалон. Захоплены трафеі, у тым ліку 58 вінтовак і аўтаматаў, 5.000 патронаў, многа гранат, кулямёты.

Так было ў першай палове жніўня, а ў другой палове і ў верасні атрад тав. Аляксея наносіць ворагу яшчэ больш моцныя ўдары.

Сіла атрада тав. Аляксея перш за ўсё ў яго цеснай сувязі з насельніцтвам. Рады партызан растуць з кожным днём. Дастаткова сказаць, што за апошні час з навакольных вёсак у атрад прышло 176 совецкіх патрыётаў, якія мужна змагаюцца за вызваленне сваёй роднай зямлі ад гітлераўскай погані.

Іван **ШОСТАК,**
Даніла **ПУШЧА.**

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ. (Нашы кар.).

НАПАД НА АЎТАМАШЫНУ

Тры партызаны з атрада тав. С. у вёсцы В. абстралялі грузавую аўтамашыну. Калі машына загарэлася, з кузава сталі выскакваць фрыцы.

Байцы забілі 2 салдат і аднаго афіцэра, а нямецкага перакладчыка, які схаваўся ў канаве, узялі ў палон.

БРАНСКІ ФРОНТ. Артылерыйскі разлік выкатвае супроцьтанкавую гармату на новы агнявы рубеж.

АБ'ЕДНАНЫМІ СІЛАМІ

Аб'еднанымі сіламі партызанскіх атрадаў, начале з адважным камандзірам Аляксеем, у адну ноч праведзен дзёрзкі налёт на два нямецкія гарнізоны.

Пасля гарачага жорсткага бою немцы былі выбіты з займаемых вёсак, страціўшы 67 салдат і афіцэраў.

На полі бою партызаны падабралі 20 вінтовак, 2 ручных кулямёты, 10.000 патронаў, 75 ракет, 50 мін, 20 пар ваеннага абмундзіравання і многа іншых рэчаў.

ВЫЗВАЛІЛІ ПАЛОННЫХ

Група партызан з атрада тав. Б. напала на нямецкі лагер, у якім знаходзіліся палонныя чырвонаармейцы.

Перабіўшы фашысцкую ахову, народныя мсціўцы вызвалілі ўсіх нашых байцоў, якія зараз са зброяй у руках змагаюцца супроць акупантаў.

АДЧУВАЛЬНЫ ЎДАР

Нядаўна арганізаваны атрад тав. П. знішчыў 280 немцаў, забіў 74 нямецкіх паліцэйскіх і 19 шпіёнаў — здраднікаў радзімы.

ЗАБІЛІ 19 АФІЦЭРАЎ

З коміна сялянскай хаты, што стаяла на ўскрайку вёскі К., ішоў дымок.

— Хлопцы, — сказаў я сваім таварышам, — трэба праверыць, хто там.

Пайшлі. Да будынка засталося ўсяго некалькі крокаў. Заўважылі нямецкага вартавога. Неўзабаве з хаты раздаўся выстрал, другі, трэці.

Акружыўшы будынак, мы на агонь акупантаў адказалі сваім партызанскім агнём. У вокны адна за другой паляцелі гранаты. Забітыя 19 фашыстаў аказаліся афіцэрамі, прыехаўшымі з фронта на адпачынак.

Партызан **Апанас Н.**

Н-СКІ ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД, БЕЛАРУСЬ.

Па Совецкаму Саюзу

По ініцыятыве рабочых завода імені Владзіміра Ільіча па краіне разгарнулася перадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва за ўсямерную дапамогу фронту.

У першы-ж дзень спаборніцтва калектыў завода павялічыў выпуск боепрыпасаў.

* * *

Сероўскія металургі за час Айчыннай вайны асвоілі выплаўку 40 новых марак сталей. Выконваючы тэрміновы заказ для фронта, сталевары прымяняюць скорасныя метады плаўкі. Так, за тры дні была выплаўлена такая колькасць сталі новай маркі, якая раней выпускалася на працягу месяца.

* * *

14 верасня ўступілі ў дзейнасць цукровыя заводы ў Джамбуле і Меркене. Заводы добра падрыхтаваліся да сезону цукраварэння, правялі рэканструкцыю абсталявання, што дае магчымасць павялічыць прадукцыйнасць працы.

* * *

Перадавыя калгасы Калінінскай вобласці прыступілі да зябліва. Горыцкі і Овінішчанскі раёны ўжо ўзаралі па 200 гектараў.

ЗАПЛАЦІМ І ПАНУ І ЯГО ПАСЛУГАЧУ

Пайшоў другі год, як у Мінску з'явіўся начальнік нямецкіх бандытаў на Беларусі гер Кубэ. Гадавіну крывавага нямецкага панавання над беларускім народам, гэты Кубэ адзначыў як «гадавіну ўстанаўлення цывільнай нямецкай улады ў Мінску».

Гэты год астанецца ў нашай гісторыі, як самы жудасны час за ўсе доўгія вякі жыцця беларускага народа. На кожным кроку немцы прыніжаюць нацыянальную гордасць беларусаў і фізічна знішчаюць беларускі народ. У адным толькі Мінску расстраляна і павешана звыш 85 тысяч чалавек.

Самую тэрыторыю Беларусі немцы разглядаюць не як тэрыторыю краіны, а як «няяснае геаграфічнае панятце, з хісткімі межамі». Так сказаў аб Беларусі Кубэ. А аб насельніцтву Мінска ён сказаў, што ў Мінску з 300 тысяч чалавек асталося ўсяго 100 тысяч.

У гадавіну сваёй крывавай улады Кубэ выступіў у друку. Ён назваў сябе «прыхільнікам беларусаў». Гэты няпрошаны прыхільнік прыхіліўся да беларускага народа як соль да раны. Раз-по-разу ён напамінае, што «беларусы няздольны кіраваць самі сабой». Вядома, нямецкія банды для таго і навалакліся на Беларусь, каб адабраць у нашага народа ўсе правы, ператварыць беларусаў у рабочае паслухмянае быдла і жыць на нашай шыі.

Каля гера Кубэ круціцца кампанія «тутэйшых» прахвостаў і жулікаў. Кубэ даў ім сякую-такую службу каля сябе, у той меры, у якой іхнімі рукамі яму зручней душыць і зневажаць беларускі народ. Але вышэй іх не пускае. Ён распарадзіўся свайму падбрэхічу нейкаму Юрду даць ім зразумець іх сапраўднае месца. І ў крывавую гадавіну «цывільнай нямецкай улады ў Мінску» гэты Юрда напісаў у мінскай газеце:

— У Беларусі немцы павінны «моцна трымаць лейцы ў руках». У Беларусі былі такія «скруцігаловы, якія хацелі самі кіраваць», але ім паказалі на іх сапраўднае месца.

Гэтае месца вядома дзе— на шпіёнскім і лакейскім сметніку. Пасля таго, калі гер Кубэ выкарыстае іх да канца і калі яны ўжо стануць яму непатрэбныя, ён выкіне іх на гэты сметнік.

Наш народ ненавідзіць гэтых чорных махляроў у такой меры, у якой ненавідзіць і крывавага гера Кубэ, і ўсю нямецкую банду. Гнеў народа разліваецца бурным акіянам і змяце з твару роднай зямлі нямецкую погань і ўсіх, хто ёй служыць.

Кузьма **ЧОРНЫ.**

Пад нямецкім ботам

Фашысты пачалі распрадажу багаццяў беларускага народа. Нядаўна, па запрашэнню Розенберга, Беларусь наведалі галандскія «гаспадарнікі» начале з прэзідэнтам «Галандскага банка» і так званай «Осткампаніі»—новаўтворанага аб'еднання галандскіх капіталістаў. Як паведамляюць нам з Мінска, галандскія «гаспадарнікі» вельмі цікавіліся беларускім ільном і лесам. Відаць, і кішэня гітлераўцаў апусцела, не цвёрда яны трымаюцца ў Беларусі, калі так спяшаюцца распрадаць награбленыя скарбы.

* * *

У Окцябрскім раёне акупанты спалілі 55 вёсак. Гора, пакуты, лютая смерць—вось штодзённыя спадарожнікі людзей, якія трапілі ў крывавыя лапы немцаў.

* * *

У многіх вёсках Хойніцкага раёна немцамі пабудаваны шыбеніцы. Кожны дзень гітлераўцы вешаюць ні ў чым нявінных людзей.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

75540